

Zdravím vás v novém roce.

Když zadáte do vyhledávače rok 2023, vyskočí na vás tolik negativních informací, že rázem získáte pocit, že nás čekají jen pohromy. Ale! Je jen na nás, jaký ten nový rok bude. Pokud se vyhneme zprávám z médií a internetu, máme již poloviční záruku poklidného roku. Neznámená to, že by ceny nestoupaly, že by všichni vládní činitelé přišli k rozumu a počasí vyšlo vstříc zemědělcům, ekologům, aktivistům i dovolenkářům k jejich naprosté spokojenosti. Kdepak. Vše si půjde po svém. Jen my nebudeme vystresováni zaručenými informacemi některých tv stanic a těmi nejspornějšími a nejobornějšími názory na facebooku. Rozhodně nechci zlehčovat dění ve světě, jen chci tak nějak říct, že není v našich silách vše ovlivnit ani vyřešit. Ačkoli se může zdát, že se svět stále zmenšuje, není tomu tak. Je stále tak velký, jako byl před sto či pěti sty lety. A stále jsou nejdůležitější lidé okolo nás. Naše rodina. Partner, děti, rodiče, přátelé... Čas, který s nimi strávíme, který jim opravdu věnujeme je jistě o mnoho smysluplnější, než lakování a přidávání fotografií na Instagram. Zkusme se radovat z obyčejných věcí jako je krásné počasí, první slovíčka dětí, společné procházky a večere. Zkusme si vždy a ve všem najít něco dobrého. Něco, z čeho se můžeme radovat, poučit, posílit a jednoduše si žít náš vlastní život. Nikdo nám nezaručí věčné mládí ani zdraví a už vůbec nevysychající zdroj peněz. Proto si život užívejme každý den naplno. Na druhou stranu, u nás, v Café Galerii Zelený Dům, budete mít vždy svou oázu klidu, pohody a stálý přísun umění.

Již v polovině ledna pozvu vaše ratolesti na 1. komentovanou prohlídku výstavy pro děti, kde se dozvedí vše o dění v galerii, aktuální výstavě a zkusí si i sami něco namalovat. Vás pozvu na únorové zahájení výstavy skvělého výtvarníka a zakladatele festivalu „Polabský Montmartr“, Jana Severy a na jeden z několika letošních koncertů. I letos jsou připravené výstavy, přednášky, workshopy i setkání se zajímavými osobnostmi. Tímto bych velmi ráda poděkovala všem, kteří k nám chodí. To, co se nám loni povedlo, letos ještě vylepšíme. A nejen v galerii, ale i v kavárně. A právě díky vám nám to půjde moc dobře. Vaše náklonnost, věrnost a přátelství nám dává vítr do plachet a chuť stále pro vás připravovat nějaké novinky, i když je to stále těžší, držet kvalitu k vaší i naší plné spokojenosti.

Tak vidíte. Rok 2023 bude báječný rok, který si navzdory všemu společně užijeme. Šťastný a veselý!

Martina Machalíčková

Galerijní noviny

café

ZELENÝ DŮM

Galerie

LEDEN - ÚNOR 2023

OTEVÍRACÍ DOBA

ÚTERÝ AŽ NEDĚLE OTEVŘENO
OD 9:00 DO 19:00 HODIN..

Číslo do kavárny:
608 943 568

od 9:00 do 19:00 hodin

Rezervace na akce, rezervace míst a objednávky celých dortů i většího množství zákusků.

Kontakty na galerii:
+420 774 555 258

galerie@cafegaleriezelenydom.cz
www.cafegaleriezelenydom.cz
Instagram: Cafe Galerie Zelený Dům
Fb: Café Galerie Zelený Dům

dvojčíslo 1-2/2023

leden - únor

Vychází 5. 1. 2023.

Vydává Martina Machalíčková.

Adresa: Újezd nad Lesy, Třebětínská 591, 19016

IČO: 16166779, DIČ: CZ 7357020011

Přijem inzerce:

galerie@cafegaleriezelenydom.cz

Grafická úprava: Betis spol. s. r. o.

Tisk: Betis spol. s. r. o.

Náklad 4.200 ks.

Uzávěrka příštího čísla 15. 1. 2023

MK ČR E 24061

Časopis je vydáván bez dotací a jakýchkoli finančních příspěvků. Veškeré náklady spojené s přípravou, tiskem a distribucí jsou plně hrazeny Café Galerií Zelený Dům.

PROGRAM LEDEN – ÚNOR 2023

LEDEN – pokračuje vánoční výstava, obohacena o nové obrazy a keramiku, výstava končí v neděli 29. 1.

v úterý 17. 1. od 17:00 hodin – 1. komentovaná prohlídka výstavy pro děti. Rezervace míst nutná, maximálně 8 dětí, výhradně pro 8-12 let.

ÚNOR – čtvrtek 2. 2. od 18:00 hodin zahájení výstavy obrazů Jana Severy, výstava končí v neděli 5. 3. 2023

pátek 24. 2. od 19:00 hodin – Irská zima – koncert Cricket and Snail manželů Lucie a Jamese Carlsonových, rezervace míst nutná, vstupné 250 Kč

NOVÝ ROK V KAVÁRNĚ

Celých sedm let se snažíme dělat vám v kavárně pomýšlení. Stále se učíme a připravujeme nějaké novinky. Ke konci loňského roku jste mohli ochutnat dva nové zákusky. Vánoční kulíšek a kávový dortík. Nyní se můžete těšit na naprostý luxus. Opět jsme se v cukrařině posunuli a „zlatá hruštička“ je toho důkazem. Chutě zralých hrušek a zlaté čokolády jsou naprosto báječné. Nenechte si tuto novinku ujít. To, že děláme zákusky i dorty na objednávku již určitě víte. A to, že když návštěvě naservírujete naše zákusky, zbavíte se jí až bude talíř prázdný, zjistíte vzápětí. Až budete plánovat jakoukoli rodinnou oslavu, firemní večírek nebo školení, nebo dokonce svatbu, jsme vám také k dispozici. Pro běžnou objednávku stačí tři dny předem objednat. Pokud vás však okouzlí některý ze slavnostních dortů, nebo potřebujete větší počet, počítejte s týdnem.

Při větším množství není problém vám objednavku doručit na adresu. A aby to bylo kompletní, vybereme i skvělé víno. Skvělá italská vína z malých rodinných vinařství se k našim zákuskům velice hodí.

Pokud se k nám chystáte o víkend na snídani anebo brunch, rozhodně si udělejte rezervaci. Na zahrádce jsme sice vybavení teplomety a dekami, ale přeci jen jsou lepší měsíce k venkovnímu posezení. Právě proto na rezervaci pamatujte. Někdy je složitě dostat místo a my bychom vás neradi nechali o hladu. Zavolejte přímo do kavárny na číslo 608 943 568. Kolegové vám hned řeknou, jak na tom jsou s místem. A aby to nebylo stále stejné, budeme (zatím), jeden víkend v měsíci pořádat „tematické snídane“. Vždy si pro vás připravíme nějakou víkendovou specialitu.

A naposledy bych ráda zmínila, že nám těsně před Štědrým dnem dorazil přebalovací pult. Ne, že bychom ho potřebovali my, ale připravili jsme ho pro vaše ratolesti. Jen najdeme místo a šikovné ruce na instalaci, bude vám k dispozici.

Těšíme se na vás i na vaše přání a popřejme si co nejvíce společných chvil u kávičky a dortíku.

M. M.

JAN SEVERA

Ráda bych představila výtvarníka, kterého budeme mít tu čest přivítat v galerii již podruhé.

V únoru si nenechte ujít výstavu Jana Severa, který je výraznou uměleckou postavou na české scéně. Je znám jako ilustrátor, tvůrce komiksů, tvoří návrhy log, jeho koníčkem jsou kreslené mapy, diplomy a také mnoho obecních znaků a vlajek po celé zemi je právě jeho výtvořem. Spolupracuje s městem Nymburk, kde pořádá Výtvarnou scénu nymburského posvícení, pro zdejší divadlo pracoval na divadelních scénách a divadelních plakátech. Velmi aktivní je spolupráce s městem Brandýs nad Labem – Stará Boleslav. Pochlubit se může perokresbou věnovanou papeži Benediktu XVI. V neposlední řadě je třeba zmínit Polabský Montmartre. Je to úžasná každoroční akce, kde se v zahradách brandýského zámku sejdou výtvarníci, nejrůznější umělci, kejklíři, muzikanti a divadelníci.

Je též výtvarníkem rodinného parku Mirakulum v Milovicích.

Jan Severa, pro přátele jednoduše Jéňa, je silně ovlivněn prostředím umělecké rodiny. Ač-

koli se na uměleckém kolbišti objevil až v dospělosti, velmi rychle se mezi svými kolegy prosadil. Mimo všechny zmíněné disciplíny, je Jan nadšeným vyznačem impresionismu a jeden z mála českých krajinářů, který maluje v plenéru. Jeho technika je bravurní a jeho záběr velmi široký. Od imprese až po realismus či abstrakci. Samozřejmě i Jan jako většina umělců stále zkouší nové a neprobádané.

Sám o sobě říká, že řadu let maloval realisticky, s příklonem k impresionismu. Časem se ve své tvorbě dostal až na hranici fotoréalismu a po pár letech zjistil, že tato cesta už pro něj tou pravou cestou není. Stále je srdcem krajinář, ale nyní se snaží spíše o jakousi syntézu krajiny. Zjednodušením, orien-

tací na podstatné, vynecháním zbytečných detailů, mírnou geometrizací tvarů a upřednostněním významu barvy v obraze. V této souvislosti chce dát vyniknout roli člověka, kterou v krajině sehrává. Ať už svou přímou přítomností nebo tím, jak přírodu přetváří a zanechává v ní svůj otisk.

Právě proto bude i letošní výstava plná novinek a překvapení z jeho nejnovější práce. Naopak najdete zde i jeho starší a známé obrazy, vykreslující krásu Českého ráje, Polabí či jeho milovaných Lužických hor. Na Severových starších obrazech najdete realisticky znázorněnou krajinu. Často na první pohled nezajímavá zákoutí Jan proměnil v důvěrně známou krajinu našeho dětství. Při prohlížení jeho obrazů stále přemýšlíte, kde že to vlastně je, že to tam jistě musíte znát. Jeho krajiny voní letní trávou i bouřkou. Po obloze přelétávají větroně a kluci si hrají na břehu řeky... Berte tuto výstavu jako jakési zhodnocení etapy minulé a start období nového. Odtud tedy i název první z jeho letošních výstav...

Od realismu k seberealistu.

Výstava bude zahájena vernisáží ve čtvrtek 2. 2. v 18:00 hodin, potrvá do 5. 3. 2023.

M.M.

TRH S UMĚNÍM ROSTE

Často se mě někdo ptá, zda je dobré investovat do umění a jak na to...

Ano, trh s uměním roste, a to především v řadách mileniálů. Obrazy, sochy a další umělecké předměty jsou však velmi specifickou investicí. Naštěstí se umělecká díla nekupují jen kvůli vidině budoucího zhodnocení, ale také pro zálibu a potěšení majitele. Rozhodně se však investování do umění stává trendovou záležitostí. Doporučuje se investovat do děl, která se vám líbí, ke kterým máte nějaký vztah. Oproti cenným papírům, které jsou nejspíš uloženy v trezoru, vám umělecké předměty dělají radost, můžete se jimi kochat i chlubit. Velmi důležitou věcí, kterou je jistě třeba zmínit je fakt, že je třeba umění vnímat jako dlouhodobou investici. Cena uměleckých děl je obecně velmi proměnlivá. Investováním do umění téměř jistě nezbohatnete ze dne na den. Nicméně je třeba říci, že si díla v průběhu času dokážou udržet hodnotu. Také se ukázalo, že cena umění nutně neroste ani nepadá s vývojem na akciovém trhu. Namísto toho sleduje vlastní zákonitosti. I právě proto je nákup uměleckých děl vhodným doplňkem investičního portfolia a jedním z méně rizikových způsobů uložení finančních prostředků. Ke zhodnocení kvalit-

ních děl dochází v řádu let. Na udržení hodnoty nebo dokonce zhodnocení investice, mají největší vliv obchodníci. Aukční síně lákají své bohaté klienty, aby nabízelí více. Bohatí sběratelé, kteří si kupují a prodávají umění mezi sebou, a nakonec také nejrůznější odborníci. Vědci a kritici, kteří se nějakým způsobem podílí na stanovení hodnoty. Při koupi uměleckého díla pro budoucí investici hraje důležitou roli načasování. Pokud se raná díla umělce o kterého máte zájem prodávají draho, vyčkejte. Také se můžete setkat s tím, že doba, ze které dílo pochází, není v módě. V takovém případě existuje šance, že o pár let později opět přijde do středu zájmu. Rozhodně také neplatí, že co je staré je i cenné. Dalším z ukazatelů může být i jedinečnost určitého díla. Pokud někdo celý život maluje kvě-

tiny a v jednom z krátkých období namaluje skvělá zátěší, časem jistě skončí v síti sběratelů. S novou generací investorů, kteří nepůjdou na fyzické podobě děl jako tradičnější sběratelé, přichází s postupnou digitalizací příležitost koupě skrz jakési nezaměnitelné digitalizované sběratelské artikly. Původní originál se zničí a místo něj se vytvoří jediná autentická digitální kopie. V transakcích se přitom používají pouze kryptoměny, fenomén dnešní doby. Po zakoupení se tak stanete jedinečným majitelem digitalizovaného certifikátu. V tuto chvíli je však budoucnost tzv. nifties ve hvězdách. Nelze s jistotou říct, jestli se z nich stanou běžná aktiva a razantně se tím změní svět digitálního umění či nepřežijí příštích pár let.

Specifikem investování do uměleckých děl je, že pokud chcete být úspěšní, potřebujete mnoho znalostí. Je třeba mít k umění vztah, vkus a neustále se vzdělávat a setkávat se s nejrůznějšími odborníky z oboru, výtvarníky, kurátory, sběrateli a galeristy. V této oblasti se jednotlivci velmi těžko orientují. Pokud toto však do budoucna neplánujete, existuje řada odborníků, na které se lze v případě potřeby konzultace či rady obrátit. Nicméně těch opravdu dobrých je pomálu.

Jaká sbírka se stává hodnotná? Je dobré si vybrat určitou oblast, určitou dobu, či sbírku jednoho autora, nebo jednoho tématu. Samozřejmě je vždy oceňována kvalita uměleckého díla. Stále fungují známá jména jako Kupka, Toyen, Zrzavý a další. Prémiová díla 1. poloviny 20. století však vystoupala natolik, že se jejich sbírání věnuje jen úzký okruh milovníků umění. Pak tedy přichází na řadu kvalitní díla z 60. let 20. století. S jejich nedostatkem však přicházejí na řadu i 70. a 80. léta. Zde se dá v budoucích letech očekávat značný nárůst cen. Ať už máte zájem o obrazy, poštovní známky, nebo šperky, jde často o hluboký zájem o věc.

Je to koníček, někdy až sběratelská vášeň. Máme zde „prvosběratele“, kteří mají o umění zájem a s investováním začínají. Pak zde máme bohaté zájemce, kteří své nákupy spojují s ja-

kousi prestiží. A nakonec je zde třetí skupina, která systematicky buduje své sbírky a neváhá do nich investovat větší objem peněz. Jsou to lidé, kteří neznají jen hodnotu, ale i kontext a historii uměleckého předmětu, který kupují. Proto je velmi důležité upřesnit si, zda chcete pouze investovat, či se chcete stát sběratelem. Co ale rozhodně dělat můžete je, že se budete obklopotvat krásnými uměleckými předměty. Že mezi těmito předměty budou vyrůstat vaše děti. Umění je bude formovat, inspirovat a kultivovat. A investice do budoucnosti vás či vašich dětí je to nejvíce pro sebe můžete udělat.

M. M.

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

Letos vzpomene stého výročí od jeho úmrtí. Významný český architekt, urbanista, teoretik architektury, designér nábytku a malíř, právem označovaný za zakladatele české moderní architektury.

Jan Karel Zdenko Kotěra se narodil

18. prosince 1871 v Brně jako mladší syn středoškolského profesora Antonína Kotěry a jeho ženy Marie.

Po maturitě v roce 1890 přišel do Prahy, kde absolvoval praxi v projekční kanceláři inženýra Freyna a ocitl se v blízkosti barona Mladoty ze Solopysk, kteří objevili jeho talent a stali se mecenáši jeho studia na vídeňské Akademii výtvarných umění, kde studoval od roku 1894. Ve Vídni se mladý Kotěra seznámil s Jožem Plečnikem, Josefem Hoffmannem, Josefem Urbanem, ale i s Adolfem Loosem.

Roku 1897 získal prestižní Římskou cenu spojenou se stipendijním pobytem v Palazzo Venezia v Římě. Tento pobyt byl spojen s cestami po celé Itálii, kterými Kotěra v roce 1898 završil své učednická léta.

Po návratu z Itálie působí jako učitel na speciální škole dekorativní architektury na pražské Umělecko-průmyslové škole. K jeho žákům tam patřil například Josef Gočár. Roku 1899 se ženil s Bertou Trázníkovou a zařizuje si byt v Praze. Téhož roku začíná pracovat na své první významné realizaci, kterou byla stavba Peterkova domu v Praze, na Václavském náměstí.

Rok 1910 mu přináší jmenování profesorem nově vytvořené speciální školy architektury na Akademii výtvarných umění v Praze.

Mimo svou profesí je Kotěra činný v mnoha spolcích a veřejně záslužných projektech uměleckého směru. Působí ve Spolku výtvarných umělců Mánes a jako redaktor časopisu Volné směry. Organizuje množství výstav, mezi nimiž jmenujme výstavu francouzského sochaře Auguste Rodina, pro kterou vytvořil v Praze na Petříně zvláštní výstavní pavilon. Další významnou prací je expozice českého umění na světové výstavě v Mnichově. V jeho atelieru postupně pracovali Otakar Novotný, Josef Gočár, Pavel Janák, Bohuslav Fuchs a Josef Štěpánek.

Zemřel v pouhých dvaapadesáti letech 17. dubna 1923 v Praze. Je pohřben na Vinohradském hřbitově.

Představu o tom, jak profesora Kotěru vnímali jeho žáci si můžeme udělat z výňatku článku uveřejněném v časopisu Stavba. Jeho autorem je bývalý Kotěruv žák z AVU, Jaromír Krejcar (1895–1949), čelný představitel Devětsílu.

Významná
výročí

„Radostná doba raného impressionismu – kdož by jí dnes, při Kotěrově smrti, nevzpomněl? Prvá výstava Mánesa – Volné směry – Rodin – prudký slet uměleckých sensací, řada jmen naší impressionistické avantgardy – toť krásná, vzrušená doba začátku našeho století, v jejímž středu stojí Kotěra – iniciátor, spojovník, organizátor, mladý, ne zcela třicetiletý muž noblesní duše a světového rozhledu, leč ještě mnohem více: předurčený geniální tvůrce pozdější moderní architektury...“

A kam tentokrát na vycházku? No samozřejmě za Kotěrou a jeho dílem. A protože jsme v Praze, tak především využijeme možnosti pražské. Na výběr jich máme mnoho. Od Kotěrovy vily v Hradešinské ulici na Vinohradech, přes Kotěrovu první práci po návratu do Čech, kterou se v roce 1900 stalo průčelí tzv. Peterkova domu na Václavském náměstí v Praze, s výzdobou od Stanislava Suchardy. Byla to jedna z prvních ukávek secesní architektury v českých zemích. A kousek dál, v Jungmannově ulici narazíme na krásný činžovní dům navrženy Kotěrou pro nakladatele hudebnin Urbánka, Mozarteum. Uvnitř stavby, otevřené roku 1913, byla i koncertní síň, později divadlo E. F. Buriana D 34. Drobným rezným zdívkem zdobená fasáda je dělená na tři vertikální pole. S každým patrem ustupuje o jeden stupeň do hloubky a o stejný se zároveň zužuje každé z polí. Vše je uzavřeno v betonovém rámu. A můžeme navštívit i některý z průmyslových objektů které pocházejí z atelieru Jana Kotěry. Proslulá je Kotěrova vodárenská věž v pražské Michli, součást Vršovické vodárny. Do jejího komplexu ve stylu geometrické secese patří i areál v Braníku se studnami, úpravnou vody, obytným dvojdomkem a provozní budovou, jenž byl dokončen v roce 1907. I ten pochází z rýsovacího prkna Jana Kotěry, i když ho ještě rozšířil stavební inženýr a hydrolog Jan Vladimír Hráský. Vodárna s velkým podílem cihel na fasádách fungovala do roku 1975, dnes je tu kavárna a volnočasové centrum. A komu se nechce až do Michle, může obdivovat jedno z monumentálních děl Jana Kotěry, budovu Právnické fakulty na náměstí Curieových. Profesor Kotěra po sobě zanechal rozsáhlé dílo. Jeho stavby najdeme po celé republice i v zahraničí. A je jenom na vás, v jakém rozsahu se s dílem tohoto výjimečného architekta a umělce seznámíte. Úspěšné vykročení do nového roku vám přeje

Zdeněk Zeman

1. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY PRO DĚTI

„Do galerie? A proč? To je nůůda“.

Ale vůbec ne! Jen je třeba vědět, jak to vlastně v té galerii chodí. A proč se tam chodí.

A proč malíř dělá to, co dělá? Jak vlastně vznikají obrazy? A proč vznikají? Co to je originál? Potřebujeme je vlastně? A co na tom obrazu vlastně je? Kytka, krajinka, no a co? Co to jsou ty techniky? Pár čar, to umím taky! Výborně, tak to zkus!

Komentovaná prohlídka či workshop pro děti, který by mohl otevřít dveře pro lepší vnímání umění

a chuť dívat se na něco jiného než do mobilu. Vtipnou a zábavnou formou dětem ukážu jak a proč obrazy vznikají. Jak se na ně dívat a co v nich vidět. Proč se výjimeční lidé po celém světě obklopují uměním a proč je fajn se o umění zajímat. A že těch pár čar opravdu není tak úplně jednoduché vytvořit.

Pořad je speciálně vytvořený pro děti ve věku 8-12 let se koná **v úterý 17. ledna 17:00 – 18:30 hodin**. Udělte svým dětem rezervaci, k dispozici je maximálně 8 míst.

M.M.

MASOPUST, FAŠANK, VORAČKY, KONČINY

V zásadě všichni víme co Masopust je. Kde se ale tento svátek vzal? Jak vlastně probíhá? Zkusíme si v tom udělat jasno.

Tak předně masopust není jedním dnem s průvodem maškar. Počátek celého slavnostního období nastává po svátku Tří králů. Je to pevné datum, 7. ledna, kdežto konec masopustu je závislý na datu Velikonoc. Končí tak v rozmezí od poloviny února až do počátku března. Masopustní zvyky mají nejspíš své počátky v již raných předkřesťanských dobách. Zcela jistě ale souvisí se starověkými slavnostmi - luperkálie či bakchanálie. A je dobré vědět, že masopust není ryze českou záležitostí. Slavný benátský karneval je karnevalem masopustním. Slaví se také například v Německu a Španělsku.

Další zajímavostí jistě je, že ačkoli probíhá v zimním období, bývá naplněn obřady spjatými s probouzením přírody. To samozřejmě ještě umocňuje domněnku, že se jedná o původně pohanské svátky. Na druhou stranu je jisté, že příchod jara byl důležitou etapou v roce pro většinu lidí v dobách minulých.

Na území Čech i Moravy jsou písemné zmínky o masopustních rejích již ze 13. století. Sedmá neděle před Velikonocemi a současně poslední neděle před Popeleční středou nese český název Masopustní neděle. Hlavní zábava začínala o masopustní neděli bohatým obědem, který však netrval dlouho, protože všichni spěchali do hospody k muzice. Někdy se tancovalo přímo na návsi a často až do rána. I pondělí probíhalo ve znamení zábavy a tance. V mnoha obcích se konal „mužovský bál“, kam neměla přístup svobodná chasa. Vyvrcholením bylo masopustní úterý. Nejokázalejší částí celého období na Chodsku, Doudlebsku či Hlinecku byla obchůzka osob v krojích, nebo převlečených za nejrůznější maškary. Některé převleky byly naprosto tradiční, například medvěď, brůna nebo také kobyła, žirafa, žid, bába, nevěsta, slaměný turek, ras, kat, smrt, nejrůznější řemeslníci, hudebníci či nejrůznější uniformy a mnoho zvířat. Chodilo se po domech, kde se hrálo, zpívalo a tancovalo.

Pro maškary neplatí žádná pravidla. Záleželo jen na vtipu a pohotovosti jaké taškařice provedou. Masky byly všude pohoštěny něčím k zakousnutí i pálenkou a pivem. Ty ještě zvyšovaly rozpustilost a veselí. V jižních Čechách se hrály kolední hry a na jižní Moravě se nakonec slavilo skupinovým tancem, který vedl tzv. gazda. Ostatní tančili společný mečový tanec, což se udržuje dodnes. Masopust byl slaven všemi, od nejchudších až po krále. Bohaté královské hostiny se časem přesunuly až na císařský dvůr ve Vídni.

I v kuchyni jsou jistě zvyklosti pro každý svátek. O masopustu nemohou chybět koblihy smažené na másle. Dále by na stole nechyběly boží milosti, klobásy, slanina a pochopitelně pálenka. Vzhledem k ročnímu období často přišla vhod tzv. zhrřivanice. Připravuje se z horké pálenky, másla a cukru. V celém období masopustu, tedy od konce Vánoc se v historii Českých zemí hojně pořádaly taneční zábavy, zabijačky

a svatby. Bylo to doslova období hodokvasů. Právě svateb se o masopustu konalo nejvíce a pokud se ve vesnici v té době žádná svatba nekonala, mluvívalo se o „prašivém masopustu“.

Po odtroubení úterní půlnoci však veškerá zábava končila. Začínala totiž popeleční středa a s ní i předvelikonocní období půstu. Někde se zábava zakončila „pochováním basy“. To na znamení, že si v postu muzikanti nezahrají. Kdo by však nedbal a tančil a bavil se přes půlnoc, riskoval setkání s ďáblem, nejčastěji v podobě cizince v zeleném kabátě. Tak dejte pozor!

Na Popeleční středu se naposledy jedly masné rohlíky s kávou nebo mlékem, dopoledne byla ještě povolena pálenka. Oběd už však byl přísně postní, což bývala čůčka s vajíčkem, sýr, chléb, vařená krupice či pečené brambory. To je však ještě daleko. Tak si všichni užijte bohaté masopustní období a jestli letos plánujete svatbu, zkuste období do konce Masopustu. Ať letos nemusíme říkat, že jsme tu letos měli prašivý masopust. A také pamatujte, že „masopust na slunci - pomlázka u kamen. Krátký masopust - dlouhá zima“.

M.M.

IRSKÁ ZIMA

Venku zuří sněhová vánice, vítr se prohání mezi domy a meluzína kvílí za okny. Ven by psa nevyhnal, ale uvnitř je teplo, oheň sálá z kamen a muzikanti právě spustili.

Budou vyprávět dávný příběh, který člověk zažívá odnepaměti v zimním čase. Ještě v sobě cítíme ozvěny Vánoc, štědrost svátků, teplo krbu, ale mrazivé větry již doráží a budou nás provázet po dlouhé zimní cestě. Během večera plného evokativní irské/keltské hudby podstoupíme společnou cestu od zimy k jaru.

Projedeme mnoha zimními náladami, které nás dovedou k jarním vánkům a prodlužujícím se dnům, se srdci plnými naděje a znovuzrození.

V pátek 24.2. vás od 19:00 hodin srdečně zvou na koncert s názvem „Irská zima“.

Česko americké duo Cricket and Snail manželů Lucie a Jamese Carlsonových nás již po několikáté potěší svým úžasným vystoupením. Tentokrát díky houslím, akordeonu a irským whistles vykouzlí pravý irský večer. Jejich muzika vás přinutí si podupávat do noty.

Rozhodně přijďte dřív ať si můžete v klidu dát irské pivo nebo svařené víno. Ať už si však dáte cokoli, večer to bude nezapomenutelný. Budete mít pocit, že jste večer strávili na irském venkově. Rezervace nutná, vstupné 250 Kč.

M.M.

MALÉ OHLÉDNUTÍ

V prosinci opět proběhl další ročník „Splněná vánoční přání“. Během roku pořádám mnoho společenských, kulturních i charitativních akcí, ale tato je moje nejoblíbenější. A myslím, že mohu mluvit i jménem ostatních, kteří mi pomáhali. Velice ráda bych poděkovala dámám z odboru sociální péče, které se postaraly o rozdáání přání mezi ty správné adepty. U nich

všechno vlastně začíná. Přání předají a často i pomohou vyplnit. Děkuji.

Dalším pomocníkem jste vy všichni, kteří se předháníte v plnění přání. A protože většina přání je tolik skromná, nesplníte jedno nebo dvě, ale všechny, a ještě přidáte něco navrch. Tašky a balíčky se nám začínají týden předem scházet v Zeleném Domě a mě vždy velmi těší, jak je vše zabaleno a nachystáno. Děkuji.

Letos patří velké poděkování i mladé a velice nadějně klavíristce Klárce Gibšové, která jako host vystoupila na druhém vánočním koncertu. Samozřejmě bych tímto ráda poděkovala i jejím rodičům, kteří ji ochotně dovezli na ten den již druhé vystoupení. Děkuji.

Další veliký dík patří paní učitelce Daniele Janoušové, která nejen že patří

mezi dětmi i rodiči k nejoblíbenějším učitelkám na naší škole, ale také vede všem známý dětský pěvecký sbor Sovičky. I letos se děti pod vedením sbormistryně Daniely postaraly o koncert, kde se rozdávaly dárečky. A že jsou děti od těch nejmenších až po ty velké naprosto skvělé! Koncert se velmi vydařil a mnohým v hledišti vechnal slzy do očí. Bohužel mnoho z těch, kteří měli nachystané dárek si přijít kvůli svému věku nebo zdravotnímu stavu nemohli. Již tradičně jsme ten větší zbytek dáreků v neděli společně s dětmi i rodiči roznesli. Proto další velký dík patří rodičům, kteří děti v sobotu i neděli přivedli. A nejen to, dokonce s námi i dárek nosili po celém Újezdu. Letos jsme po cestě dlouhé osm kilometrů nemokli, jak už téměř patří k dalším tradicím, ale pro změnu jsme si dali opravdu zimní pochod při minus osmi stupních. A proto samozřejmě v neposlední řadě poděkuji i dětem, které místo tepla doma u pohádek, udělaly radost tolika seniorům v našem Újezdu nad Lesy. Děkuji. Děkuji za tolik báječných pomocníků se kterými, doufám, i příští rok budeme rozdávat další vánoční přání.

Martina Machalíčková